

RITHMA

(slot)

In deze week vangt het plechtig tijdstip aan, dat aan de uitvoerige beschouwing van de heilige, verzoenende lijdensgeschiedenis van Jezus Christus is gewijd. Het grootste, verbazendste wonder wordt voor onze aandacht gebracht, om ons tot boetvaardigheid, ootmoed en verloochening van de wereld en van onszelf op te eisen en tot het geloof op te wekken. De onbegrijpelijke heiligheid en rechtvaardigheid Gods en Zijn onbegrensde ontferming en genade worden ons voor ogen gesteld, zodat wij wel met Mozes mochten nedervallen, terwijl de Heere roept: “Heere, Heere God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van goedertierenheid en waarheid!”

Vraagt Paulus met betrekking tot de prediking des Evangelies in het algemeen: “Wie is daartoe bekwaam?” dan geldt dit in de hoogste mate van de beschouwing van het lijden. Wat wij overdenken is het heiligste, de grondslag en het fundament, het is de verborgenheid des kruises van Jezus Christus. De lijdensgeschiedenis is als het ware de lijst, de schil, waarin de kern, het edelgesteente, het schilderstuk vervat is.

Onder het Oude Verbond moesten bij de viering van de Grote Verzoendag allen zich verootmoedigen; hoeveel meer wij bij de viering van deze heilige handeling. Het heet de vastentijd, en billijk meosten wij gedurende deze tijd ons op een christelijke, stille wijze openbaren. Van de vastenavond-vrolijkheden zullen wij thans niets zeggen. Aan de moed daartoe ontbreekt het ons echter niet; mochten ook de honden door hun huilen verraden, dat de slingersteen hen had geraakt.

Ook dat men zich niet daaraan stoort, en wellicht nog langer raast en dolt, houdt ons niet terug, maar herinnert ons slechts Ezech. 3:27, waar het tot hem heet: “Maar als Ik met u spreken zal, zal Ik uwen mond opendoen, en gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de HEERE Heere, wie hoort, die hore, en wie het laat, die late het; want zij zijn een wederspanning huis;” of vers 16: “Ik zal uwe tong aan uw gehemelte doen kleven, dat gij stom worden zult, en zult hen niet zijn tot een bestraffend man.” Er is dikwijls genoeg daarvan gesproken.

Onze tegenwoordige verkondiging heeft ten doel, een inleiding te zijn voor de weldra aan te vangen lijdensgeschiedenis. Ik zal u daarbij in de woestijn en tot de kinderen Israëls terugleiden; ik verzoek u vooraf, niet ongeduldig te worden, als ik u thans een zeer lang gedeelte uit het Goddelijk Woord zal voorlezen.

De Heere verlene ons tot dat einde Zijn genade, licht en zegen van boven.

Numeri 15:36 en hoofdstuk 36

“Toen bracht hem de ganse vergadering uit tot buiten het leger, en zij stenigden hem met stenen, dat hij stierf, gelijk als de HEERE Mozes geboden had,” enz.

De tekst is zeer lang, maar ik meen, ook even gewichtig en merkwaardig, zodat het u niet vervelen zal, hem geheel te lezen. Wij maken ons bij vernieuwing gereed, om de geschiedenis van het verzoenend lijden en sterven van onze Heere Jezus Christus te

beschouwen; daartoe vinden wij in de voorgelezen woorden iets, dat tot een voorbereidende inleiding tot deze beschouwing dienen kan, dewijl daarin zowel van de strengheid en onverbreekelijkheid der Wet sprake is, als van het priesterschap en de personen, die het moeten bedienen.

Wij bevinden ons nog in Rithma, aan de grenzen van Kanaän. Daar viel deze treurige geschiedenis voor. Gij zult onder het voorlezen er van reeds menige aanmerking gemaakt en menige indruk bekomen hebben.

Wij vestigen uw aandacht op

- I. De onverbreekbaarheid der Wet.
- II. Het priesterschap.

De strengheid en onverbreekbaarheid der Wet treedt in deze geschiedenis van de Sabbatschender duidelijk aan het licht. De zaak was deze: Op een sabbat ging een man heen om hout te zoeken. Dat was zijn daad. Maar al is dat niet te rechtvaardigen, zo verontschuldigde hem toch zonder twijfel veel, en verkleinde daardoor zijn misdaad.

Hij mocht wel hout vergaderen; maar hij deed het op een sabbat. Hij wist zonder twijfel, dat God alle werk op de sabbat had verboden, tenminste kon en moest hij het weten. Maar dat ieder werk zo streng en op straffe des doods verboden was - dat wist hij niet, gelijk ook het ganse volk en Mozes zelf het niet wist.

En was het dan wel werken? Een weinig tenen oprapen, is dat dan werken? De man deed het toch niet voorbedachtelijk, om te tonen, dat hij het gebod Gods niet achtte; hij deed het niet, om anderen te ergeren en tot het kwade te verleiden! Het was immers slechts een hand vol tenen, die hij vergaderde, zonder twijfel om tot het koken te gebruiken. Was dat dan zo zonderling? En wij zeggen nog eens: is dat dan reeds werken?

Maar ziet, welk een verbazende beweging veroorzaakt deze schijnbare kleinigheid in het ganse leger. De lieden, die de man alzo bezig vinden, brengen hem tot Mozes, die alle oversten der gemeente wegens deze gebeurtenis samenroept, en hun de zaak ter beoordeling voorlegt. Zij vinden de zaak van groot belang, maar met het oog op vele vroeger voorgekomen omstandigheden moeilijk een beslissing te nemen. Zij willen zich niet overhaasten en zetten de man intussen gevangen; want in de Wet was het niet letterlijk uitgedrukt, wat men met hem doen moest.

Nu besliste de Heere Zelf. En wat menen wij wel, dat God over hem oordeelde? Heette het: hij moet op vrije voeten gesteld worden, met de vermaning, dat hij het voortaan niet weder doen mocht, dewijl hij thans meer uit onwetendheid, dan uit moedwil had overtreden, en zijn hout vergaderen nog geen werken was te noemen? Of gebod de Heere hem enige dagen gevangen te houden en dan weder vrij te laten, opdat hij zich niet voor onschuldig zou houden, hoewel hij niet wist, welke grote zonde het was, die hij had gedaan?

Niet waar, dat zou naar onze mening, barmhartig, mild, zo niet zelfs recht geweest zijn. Maar onze mening, wat geldt die in Goddelijke dingen? Niets! Van barmhartigheid, van milddadigheid weet de Wet niets, en nog minder van een recht, om het minder nauwkeurig te nemen. Ja gewis, indien onze hedendaagse zedeleer een vonnis had te vellen, zou zij deze en nog vele gewichtiger en eindelijk alle misdaden voor licht vergefelijke fouten, voor bewijzen van algemene menselijke zwakheid, voor uitwerkselen

van lichtzinnigheid, die men niet allen tot zonde moet rekenen, maar wel voor uitvloeijsels van een ongunstig temperament, voor vruchten ener verwaarloosde opvoeding, met één woord voor alles houden en verklaren, maar volstrekt niet voor strafbare zonden, die de tijdelijke en eeuwige dood verdienen.

Bepaalt men zich bijzonder bij het vieren van de zondag, hoe wordt hij, al wil men zelfs de oude strengheid niet op de christelijke zondag toepassen, noch de Evangelische vrijheid beperken, hoe wordt hij dan nog gevierd? Worden niet eensdeels de gewone werkzaamheden, al is het dat zij veel geraas veroorzaken, zonder noodzaak, vooral des voormiddags, bij de meeste wevers zonder verandering voortgezet?

Waarmede wordt die dag van andere dagen onderscheiden? Nauwelijks wordt de eerste dag der drie hoge feesten uitgezonderd; en geschiedt niet in vele huizen en werkplaatsen hetzelfde? Hoe vreemd zou het velen voorkomen, als men ook dat afgodsdienst noemde, dat de meeste winkels des zondags evenzeer geopend staan als op de werkdagen; ja, dat men nog wel om der Joden wil een marktdag juist op de zondag verlegt!

Anderdeels brengen ook velen de zondag met ledinggang door. Zij slapen langer dan gewoonlijk, zij kleden zich schoner, doen en ontvangen bezoeken, zij brengen de zondagavonden in ijdele gezelschappen, vermaken en zwelgerijen door, zodat zelfs de late nachten van het rollen hunner wagens en van hun woest geschreeuw weergalmen. Engeland is het enige land op aarde, waar het anders is. Des zondags heerst te Londen, die grote een geheel koninkrijk gelijkende stad, de diepste stilte en rust. Waarom zou hetgeen daar werkelijk bestaat, niet ook elders en voornamelijk in ons klein Wuppertal mogelijk zijn?

Maar gij wilt het, helaas, volstrekt niet. Gij wilt naar uwe begeerlijkheden in de afgoderij voortleven; gij brengt een groot nadeel in uw gewin als gij de zondag niet viert, daar de Heere immers een zegen aan het heiligen van die dag verbonden heeft (Mal. 1.) (Zie hoe de mondchristen ziet en redeneert, Mal. 3:14, 15. Maar ook hoe zij, die een welbehagen hebben in de Wet Gods, zien en spreken, vers 16 en hoofdst. 4.)

Nu dan, waarin bestond het vonnis over de sabbatschender, die op de dag des Heeren hout had opgeraapt? De Heere zeide tot Mozes: “Die man zal zekerlijk gedood worden; de ganse vergadering zal hem met stenen stenigen buiten het leger.” En dat vonnis werd alzo ten uitvoer gebracht. Ziet, daar zien wij aan éne proef, hoe vreselijk streng en nauwkeurig de Goddelijke Wet is.

Aan éne proef, zeg ik, want dat strekt zich over alle geboden uit, wier onderhouding even streng geëist wordt. Al is het dat mensen het zo nauw niet nemen, God neemt het zoveel te strenger. Die één gebod overtreedt, zondigt tegen alle. Ach, dat men toch bedenke, wat dat zeggen wil, en hoe het met ons staat, als naar die regel met ons zal gehandeld worden.

Wie onder ons kan zeggen, dat hij slechts in één heeft gestruikeld? En als iemand slechts dit moest belijden, dan ware hij immers verloren. Hoeveel meer hij, die dikwijls en grotelijks heeft gestruikeld. Van elk ijdel woord zullen de mensen rekenschap afleggen. Welk een rekening zal dat zijn! Ach, dat wij dit met oprechte bedachtzaamheid des harten overwogen en berekenden; want het is niet eens mensen woord, maar Gods Woord en leer.

Maar waarom bij zulk een beangstigend onderwerp vertoefd? Opdat wij onze zonde en onze verloren toestand recht grondig leren kennen, de onmogelijkheid, om buiten Christus zalig te worden, duidelijk leren inzien; dat wij de noodzakelijkheid der plaatsbekledende gehoorzaamheid van Christus leren begrijpen; de offeranden, die God behagen - een gebroken geest, een gebroken en verslagen hart bekomen; opdat wij grondig aan onszelven en aan alles wat in ons is wanhopen, de toevlucht tot Jezus Christus leren nemen en zo door het geloof in Hem gerechtvaardigd en erfgenamen des eeuwigen levens worden.

Inderdaad, juist daarom is Jezus Christus de mensen zo onverschillig, ja daarom gaan zij verloren, dewijl zij hun verloren toestand niet kennen; dien te leren inzien en gevoelen, dat is de weg tot redding. "Alleenlijk ken uw ongerechtigheid," spreekt de Heere. Ach! hoe rampzalig, dat de mensen zo zonder de kennis hunner zonde lichtvaardig daarheen wandelen, ja, dat zij die zo beminnen en op alle wijze trachten te verkleinen, verschonen, bedekken, verontschuldigen, of zelfs verloochenen.

Hoe Godonterend is het, dat zij zichzelf de zonde vergeven, en haar voor zo gering houden, dat een vergeving, tenminste een vormelijke vergeving der zonden gans onnodig, of zo gemakkelijk is, dat het bijna een vanzelfheid was, en niemand nodig heeft, zich om de zonde zelfs de geringste bekommernis op de hals te halen, veel minder daarom te bidden, of te vragen, of hem die al dan niet is vergeven, of zal vergeven worden.

Zij plaatsen dit zo zonder recht op de voorgrond, zij nemen het zo oppervlakkig op, zonder naar een vast fundament om te zien, waarop zij hun mening kunnen bouwen. Zij beschouwen het niet als een genade, maar als een natuurlijke zaak. Zij bekommeren zich volstrekt niet om dat ene nodige. Vergeving der zonde al dan niet te hebben, behoort bij hen volstrekt niet tot die dingen, die op hun tevredenheid of ontevredenheid enige invloed hebben.

O, welk een gruwelijke verblinding! Welk een verschrikkelijke ongevoeligheid! Welk een dierlijke domheid! Gij wilt alzo die man gelijken, die onbekommerd hout vergaderde, totdat de Heere zeide: "Die man zal zekerlijk gedood worden." Gij wilt alzo de noodzakelijkheid van een vormelijke vergeving der zonde niet belijden, zolang totdat gij die niet meer verkrijgen kunt? Gij wilt de zonde niet als het grootste kwaad erkennen, zolang gij niet ondervindt, dat zij in een eeuwige rampzaligheid stort, waaruit geen verlossing bestaat? O beklagenswaardig mensen! Wie zal zich over u ontfermen, daar gij geen medelijden met uzelfen hebt? Wie zal u verlossen, daar gij niet begeert gered te worden?

Hoe vrijmoedig kan men integendeel u reeds hartelijk gelukwensen, die toch tenminste naar den Heere vraagt, die vanwege uwe zonden zeer bekommerd zijt, die de vergeving daarvan hartelijk zoekt. Ja, rust niet, totdat gij met David kunt zeggen: "Gij vergaaf de ongerechtigheid mijner zonde. Loof den Heere, mijn ziel - die al uwe ongerechtigheid vergeeft!"

Op zulk een standpunt hebt gij ook een goede voorbereiding tot een doelmatige beschouwing der lijdensgeschiedenis van Jezus Christus onzen Heere, waartoe de tijd nadert, en waarin ons tegelijk onze zonde, de straf op de zonde en de fontein des heils

wordt geopenbaard. Gij zult geen deelnemen aan de oproerigheid van Korach en u niet vergripen aan het priesterschap van Christus.

De geschiedenis van Korach bevestigt op een verschrikkelijke wijze het afschaduwende priesterschap, waartegen hij en zijn aanhang zich verzette, en zij tot straf, levend door de aarde werden verslonden.

De hoofdzaak had betrekking op het offeren en roken; met één woord, het gold het priesterschap. Mozes had op Goddelijk bevel zijn broeder en diens nakomelingen tot hogepriesters, maar de overigen uit de stam Levi en zijn nakomelingen tot geringer priesterambten verordend. Met deze inrichting waren velen ontevreden, en wilden die niet als Goddelijk laten gelden, beschuldigden Mozes van heerszucht, beweerden, dat de anderen even bekwaam waren tot het priesterschap, verschaften zich een aanhang, die uit louter aanzienlijke personen bestond, verhieven zich en wilden verder niets van Mozes weten, die zij verachtten en bitter bespotten.

“Is het te weinig, dat gij ons uit een land, van melk en honig vloeiende, hebt opgevoerd, om ons te doden in de woestijn; dat gij ook uzelf ten enenmaal over ons tot een overste maakt? Ook hebt gij ons niet gebracht in een land, dat van melk en honig vloeit, noch ons akkers en wijngaarden ten erfdeel gegeven. Zult gij de ogen dezer mannen uitgraven? Wij zullen niet optrekken.”

Ziet hoe wonderlijk! Zij beschuldigen Mozes van heerszucht en tonen die in de hoogste graad. Maar de Heere stelt zich op een vreselijke wijze in het midden. Hij opent de aarde en verslindt het ganse rot, zoals zij daar staan, levend. Er ging een vuur uit van den Heere en verteerde die tweehonderd vijftig mannen, die reukwerk offerden; het volk inplaats van zich te verootmoedigen en te vrezen, murmureert. De Heere zendt een plaag onder hen en doodt duizend vierhonderd en zeventig mannen.

Daarop werd Aäron plechtig in het priesterschap bevestigd en Israël zo klein gemaakt, dat zij zich deze zaak gaarne lieten welgevallen. “Ziet,” zeiden zij, “wij geven den geest, wij vergaan, wij allen vergaan. Al, die enigszins nadert tot de tabernakel des Heeren, zal sterven; zullen wij dan de geest gevende, verdaan worden? Zo zeide de Heere tot Aäron: Gij, en uwe zonen, en het huis uws vaders met u zult dragen de ongerechtigheden des heiligdoms – en de ongerechtigheid uws priesterambts. Gijlieden nu zult waarnemen de wacht des heiligdoms en de wacht des altaars; opdat er geen verbolgenheid meer zij over de kinderen Israëls.” Hoofdst. 18:1-5.

Zij moesten zich also het afschaduwend priesterschap laten welgevallen, om bij God in genade te blijven, en durfden voorts geen ingrijpen daarop meer wagen. In die geschiedenis ligt deze gewichtige leer voor ons opgesloten: hoeveel meer moeten wij ons het ware priesterschap van de Zone Gods laten welgevallen, en daardoor alleen bij God aangenaam te zijn en te blijven; hoeveel meer ons wachten, het geheel te verloochenen, of ook slechts te wagen in te grijpen in dat priesterschap van Jezus, “welke God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed; tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn onder de verdraagzaamheid Gods.”

Hierbij behoren onder andere de volgende teksten: “De hoofdsom nu der dingen, waarvan wij spreken, is, dat wij hebben zodanige Hogepriester, Die gezeten is aan de rechterhand des troons der majesteit in de hemelen, een Bedienaar des heiligdoms.

Hierom, heilige broeders, die der hemelse roeping deelachtig zijt, aanmerkt de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Christus Jezus. Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, Jezus, de Zone Gods, zo laat ons deze belijdenis vasthouden; want wij hebben geen Hogepriester, Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde. Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd. Want genen zijn wel zonder eedzwering priesters geworden; maar Deze met eedzwering, door Dien, Die tot Hem gezegd heeft: de Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizedek.”

Eindelijk heet het: “Wij hebben een grote Hogepriester over het huis Gods. - Als iemand de Wet van Mozes heeft teniet gedaan, die sterft zonder barmhartigheid onder twee of drie getuigen. Hoeveel te zwaarder straf, meent gij, zal hij waardig geacht worden, die de Zone Gods vertreden heeft en het bloed des Testaments onrein geacht heeft, waardoor hij geheiligd was, en de Geest der genade smaadheid heeft aangedaan? Vreselijk is het, te vallen in de handen des levenden Gods. Werpt dan uwe vrijmoedigheid niet weg, welke een grote vergelding des loons heeft. Ziet toe, dat gij Dien, Die spreekt, niet verwerpt; want indien deze niet zijn ontvloten, die Dengene verwierpen, Welke op aarde Goddelijke antwoorden gaf, veelmeer zullen wij niet ontvloden, zo wij ons van Die afkeren, Die van de hemelen is.”

Wat is dat dan, het priesterschap van Christus verloochenen, of er in grijpen? Wij zullen het kort beantwoorden. Twee zaken hebben wij hierbij in het oog te houden. Vooreerst: het priesterschap van Christus, ten tweede: het een en ander omtrent het verloochenen of verminderen van dit priesterschap.

Jezus Christus is de ware Hogepriester en bedient het waarachtige priesterschap. Grotendeels heeft Hij het voleindigd. Wat wil dat zeggen? Hij heeft Zijn volk met het enige Offer Zijns lichaams verlost, heeft het met God verzoend. Hij heeft Zichzelf voor hen, die de Vader Hem gegeven heeft, geheiligd, opdat ook zij geheiligd worden in waarheid.

Hij heeft, als het Lam Gods, de zonde der wereld gedragen. Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. Hij heeft voor de onrechtvaardigen geleden, en onze zonden gedragen op het hout, en het volk daardoor geheiligd, dat Hij leed. Hij is de verzoening voor onze zonden. Hij heeft een offer aangebracht voor de zonden, dat eeuwig geldend is, en met één Offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt allen, die geheiligd worden.

Hij heeft een eeuwige verzoening aangebracht en alles betaald. Hij is daardoor onze gerechtigheid geworden. Door Zijn offerande, welke Hij in de diepste vernedering aan het kruis heeft volbracht, is Hij een oorzaak der zaligheid geworden allen, die Hem gehoorzaam zijn. Dat gedeelte van Zijn priesterschap heeft de Zone Gods volbracht gedurende de drie en dertig jaren Zijns levens op aarde, bijzonder in de achttien, voornamelijk in de zes, en het allermeeft in de drie laatste uren van Zijn verzoenend lijden in Gethsémané, voor Zijn rechters, aan het kruis en het meest gedurende de drie uren lange duisternis.

Op die ene onvergetelijke dag is de zonde des volks weggenomen. (Zach. 2) Zij is verzoend, de gerechtigheid verzegeld en de eeuwige gerechtigheid aangebracht, op die grote dag, op welke de Messias werd uitgeroeid; maar het zou niet voor Hem zijn. (Dan. 9.)

Een voornaam gedeelte van Zijn priesterschap bedient de Zone Gods nog tegenwoordig; het bestaat in de voorbede; want Hij leeft gedurig om voor ons te bidden. Hij is ook daar onze Plaatsbekleder, wij hebben een Voorspraak bij den Vader. Door die voorbeding bewerkt Hij voor de Zijnen de rechtvaardiging en wat meer tot hun heil dient, zoals Hij voor Petrus beschikte, dat zijn geloof niet ophield.

In dat enige Priesterschap ligt nu al ons heil, van het begin tot het einde. In dat priesterschap zijn de gelovigen volmaakt. Dat Offer behoeft alzo geen herhaling, spoedig na de voleinding daarvan hield de voorbeeldende dienst in de tempel op, en deze kan of zal nooit weder opgericht worden.

Wat nu de aanhang van Korach geschiedde, met betrekking tot het voorbeeldende priesterschap, dat zij wilden veroveren, wedervoer hun tot voorbeeld en dient ook ons tot waarschuwing, niet slechts in het algemeen tegen de zonde, vanwege de verschrikkelijke, strafoefenende rechtvaardigheid en heiligheid van het Goddelijk Wezen, maar ook in het bijzonder tegen de verloochening van het priesterschap van de Zone Gods en tegen het aangrijpen in dat priesterschap.

Hoe kan men zich daaraan schuldig maken? Op een grove en op een fijne wijze. Zelfs de namen der mannen, die zich tegen het van God verordineerde, afschaduwende priesterschap kantten, bevatten aanwijzingen. Want Abiram betekent: hoge, zichzelf verheffende vader, die toch slechts een worm is. Ziehier de Farizeeër, die zich boven de om genade biddende tollenaar verheft; die niet God, maar eigenlijk zichzelf dankt, dat hij niet is gelijk andere mensen.

Dathan betekent: wettisch man. Ziehier de rijke jongeling, die wel tot Jezus komt, maar niet als een kranke tot de medicijnmeester, als een arme tot de weldadige rijke; maar als een, die gerechtigheid gedaan heeft, die spot met een Jezus, die zondaars aanneemt; die alles vermag. Een derde heet On, dat is: kracht en genoegzaamheid. Wat ontbreekt mij nog? Wat moet ik doen, zo vroeg die jongeling, vol inbeelding, dat hem bezwaarlijk iets zou kunnen geboden worden, dat hij niet zou kunnen volbrengen, hetgeen nochtans op louter ijdelheid en niets uitliep, waarop de letters van het woord wijzen; - hoewel deze mensen als de voornaamsten en aanzienlijksten in de gemeente worden beschreven.

Zulke denkbeelden zijn het, waaruit de verloochening van het priesterschap van Christus, der door Hem gestichte genoegdoening en verzoening ontspruit. Voorheen waren er slechts enige secten, namelijk: de Pelagianen en later de Socinianen, die rechtstreeks naast de Godheid van de Zone Gods, ook Zijn priesterschap, alsmede de verdorvenheid der menselijke natuur, de onmogelijkheid om door de Wet gerechtvaardigd en zalig te worden, en de noodzakelijkheid van de mededeling des Heiligen Geestes betwistten en loochenden.

Daartegenover roemden zij de waarde en de krachten der menselijke natuur, verhieven zich er op, dat zij de plichten van 's mensen recht uit elkander zetten, dat het naar hun mening genoeg was, om die plichten als men slechts wilde, te beoefenen; zij gaven Jezus slechts de eer van een goede Leraar en van het Voorbeeld, zonder te erkennen, dat de

mens nog iets meer dan dit tot zijn heil behoeft, en spraken over het geloof zeer verachtelijk, in zoverre daarmede niet slechts trouw in de gehoorzaamheid bedoeld werd – rechte Dathans, zedemeesters; On's, die aan zichzelf genoeg hadden, en Abirams, opgeblazen wormen.

De Protestantse kerk scheidde zich van deze dwaalleraars, die nauwelijks in Polen een nest vonden. Maar hun woord en leer werd verbreid en at door als de kanker, verpestte daar, waar men het 't minste had vermoed, bijzonder in de Engelse kerk, en voorts door overzetting hunner schriften in onze taal, ook in de Duitse. Verloochent nu de Rooms-katholieke kerk het enige Offer van Christus aan het kruis, door het misoffer, zo doet de Protestantse het in het algemeen op een veel erger wijze door de met hare belijdenisschriften strijdige en de Heilige Schrift als niets achtende leer. Wat is in het algemeen Christus, wat Zijn Offer, Zijn verdiensten, wat de Heilige Geest! De mens is een On, is zichzelf genoeg. Hij is gezond en behoeft geen medicijnmeester; hij kan zijn weinig betekende zonden gemakkelijk zelf goedmaken en boeten; dat is het Nieuwtestamentische rot van Korach. Het moge al zeer aanzienlijke, wetenschappelijke en overigens beschaafde en begaafde lieden tot aanvoeders en hoofden hebben, ons is geboden hun leer, evenals hun opgeblazen trots en zin te verafschuwen, en ons met onze belijdenis en zin geheel en al van hen af te scheiden.

Want, “indien wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid hebben ontvangen, zo blijft er geen offer meer voor onze zonden; maar een schrikkelijke verwachting des oordeels, en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden.” Deze mensen dunken zichzelf genoegzaam, vragen onbeschroomd: Wat hebben wij met uw Jezus te doen? Zij versmaden Zijn bloedige verdiensten en willen niet daardoor, maar wel door zichzelf gerechtvaardigd worden.

Dat zal hun echter kwalijk bekomen. Al verslindt hen de aarde niet levend, zo worden zij toch eindelijk zoveel te meer door het vuur der Goddelijke Majesteit verslonden; dewijl zij het enige middel tot redding, de Gekruiste, versmaadden; want God zal komen om “met vlammend vuur wraak te doen over allen, die God niet erkennen en over hen, die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn.”

De Abirams, de opgeblazen wormen moeten zover komen, om met David te zeggen: “Ziet, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen. Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?” De met zichzelf tevreden On's moeten leren, dat zij ellendig, blind, jammerlijk en naakt zijn; de ogenzalf hebben zij nodig, en als zij die ontvangen, o hoe begerig zullen zij dan worden naar de witte klederen, om zich daarmede bekleed te zien; opdat hun schande en naaktheid niet openbaar worde, en naar het goud, dat in het vuur is gelouterd. Anders zullen zij zich hoe langer hoe meer behagen, totdat zij als vijanden onder de voetbank van Christus zullen gelegd worden en het bevel over hen uitgaat: “Brenge hen hier, die niet gewild hebben, dat Ik Koning over hen zij, en slaat ze dood voor mijn voeten.”

Maar gij verootmoedigden, die erkent, hoe groot uwe zonde en ellende is, onttrekt u aan het priesterschap van Christus en Zijn bloedige verzoening niet. Hebt gij volstrekt geen gerechtigheid te tonen, dat is ook niet nodig. Houdt u zoveel te vaster en ootmoediger aan de bloedige gerechtigheid uws Priesters. Moet gij uw volkomen verdoemelijkheid

belijden en mishaat gij uzelf, houdt u zoveel te meer aan de Gekruiste, Die Zichzelf Gode heeft opgeofferd tot een liefelijke reuk, door welke gij aangenaam zijt in Hem.

Zijt gij uit On's een ellendig Niet geworden: Hij kan u zoveel schatten geven, dat gij onbeschrijfelijk rijk zijt. Uwe versaagdheid wegens uw gebrek is louter een fijne verloochening van het priesterschap van Christus, en een bewijs van uwe blindheid aangaande dat priesterschap. Verstond en zaagt gij het recht in, dan zoudt gij ook zingen:

Ik mag bouwen,
Vol vertrouwen,
Op het Offer van Gods Zoon;
Ik mag komen
Tot de stromen
Die daar vloeien uit de troon.

Ach, zo opene ons dan de Heilige Geest, Die het alleen vermag, het heerlijk begrip van het geloofwaardige verzoeningswerk van Christus, Wiens wonderbare geschiedenis wij in de lijdenstijd beschouwen. Hij verhoede genadig, dat er velen onder ons gevonden worden, die het met de daad, door ongelooft, lichte-zinnigheid, liefde tot de wereld en de zonde versmaden, maar dat het getal meer worden van hen, die de heerlijke vruchten van dat grote werk Gods deelachtig worden. Amen.